

Uchwała Nr 124/g248/K/III/23

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku

z dnia 18 sierpnia 2023 r.

Działając na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), art. 89 ust.1 pkt 2 i 3 oraz art. 91 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Morzeszczyn o wydanie opinii o możliwości spłaty przez gminę kredytu do wysokości 1.500.000,00 zł,

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w osobach:

1. Alicja Śrubkowska	- przewodnicząca
2. Adam Kuczyński	- członek
3. Katarzyna Renke	- członek

uznaje, że gmina Morzeszczyn posiada możliwość spłaty kredytu do wysokości 1.500.000,00 zł.

UZASADNIENIE

W dniu 9 sierpnia 2023 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku wpłynął wniosek o nr FN1.3051.1.2023 z dnia 9 sierpnia 2023 r., w którym Wójt Gminy Morzeszczyn zwrócił się z prośbą o wydanie opinii w sprawie możliwości spłaty kredytu długoterminowego do wysokości 1.500.000,00 zł.

Skład Orzekający uznał, że Wójt Gminy podejmując działania związane z zaciągnięciem ww. kredytu działa na podstawie uchwały nr XLVI/290/2023 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 26 lipca 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie kredytu długoterminowego.

Na mocy ww. uchwały postanowiono zaciągnąć w 2023 r. kredyt długoterminowy do wysokości 1.500.000,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 1.475.744,41 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów w kwocie 24.255,59 zł. Spłata kredytu będzie następowała z dochodów własnych gminy: z podatku od nieruchomości oraz z podatku rolnego. Kredyt spłacany będzie w latach: 2028 - 2032.

Na podstawie dokumentów będących w posiadaniu tut. Izby Skład Orzekający ustalił, że kwota wnioskowanego kredytu została ujęta w przychodach budżetu w uchwale nr XLVI/288/2023 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 26 lipca 2023 r. w sprawie zmiany budżetu gminy na 2023 rok, a jego spłata została uwzględniona w wieloletniej prognozie finansowej, jako rozchody budżetu w latach: 2028 - 2032, co wynika m.in. z uchwały nr XLIV/289/2023 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 26 lipca 2023 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Morzeszczyn na lata 2023-2032.

Po dokonaniu analizy sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec II kwartału 2023 r., Skład Orzekający stwierdził, że na

gminie Morzeszczyn na dzień 30 czerwca 2023 r. ciążyły zobowiązania w łącznej wysokości 8.224.960,53 zł.

W związku z powyższym, po zaciągnięciu przez gminę Morzeszczyn wnioskowanego kredytu w wysokości 1.500.000,00 zł, a także po dokonaniu spłat rat już zaciągniętych zobowiązań kwota długu na koniec 2023 r. będzie wynosiła 9.212.798,00 zł.

Skład Orzekający stwierdza, że planowane roczne wskaźniki spłaty zadłużenia w kolejnych latach będą wynosiły:

- w roku 2023 - 10,27%,
- **w roku 2024 - 11,67%,**
- w roku 2025 - 8,57%,
- w roku 2026 - 7,40%,
- w roku 2027 - 6,07%,
- w roku 2028 - 5,48%,
- w roku 2029 - 5,98%,
- w roku 2030 - 5,25%,
- w roku 2031 - 5,04%,
- w roku 2032 - 4,60%.

Biorąc pod uwagę ciężące na gminie zobowiązania, po zaciągnięciu w roku 2023 wnioskowanego kredytu w wysokości 1.500.000,00 zł, opierając się na podjętej przez Radę Gminy wieloletniej prognozie finansowej, Skład Orzekający stwierdził, że dopuszczalne limity spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy (poz. 8.3.1 wpf), będą wynosiły:

- w roku 2023 - 12,01%,
- **w roku 2024 - 11,28%,**
- w roku 2025 - 12,68%,
- w roku 2026 - 10,36%,
- w roku 2027 - 11,61%,
- w roku 2028 - 11,45%,
- w roku 2029 - 10,96%,
- w roku 2030 - 10,77%,
- w roku 2031 - 10,79%,
- w roku 2032 - 10,06%.

Z powyższych danych wynika, że w roku 2024 nie zostanie zachowana relacja wynikająca z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, bowiem relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa we wskazanym przepisie (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) wynosi 11,67%, natomiast dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności w ww. wzorze, po uwzględnieniu

ustawowych, wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy wynosi – 11,28%.

Podkreślić przy tym należy, że wymienione wyżej wielkości relacji, określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych, ustalone zostały w oparciu o dane wynikające z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej gminy Morzeszczyn na lata 2023-2032, przy założeniu pełnej realizacji dochodów, w tym dochodów bieżących oraz utrzymania planowanego poziomu wydatków, w tym wydatków bieżących, a także przy założeniu osiągnięcia planowanych nadwyżek dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Skład Orzekający wskazuje, że w myśl przepisu art. 243 ust.1 ustawy o finansach publicznych: *Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym:*

- 1) *spląt rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, w tym odsetkami od kredytów i pożyczek,*
- 2) *wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2- oraz art. 90 wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań wynikających z papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90, w tym odsetkami i dyskontem od tych papierów,*
- 3) *spląt rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, innych niż określone w pkt 1, z wyłączeniem rat zobowiązań określonych w art. 91 ust. 3 pkt 1, wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, innych niż określone w pkt 1,*
- 4) *potencjalnych spląt kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji*
- do planowanych dochodów bieżących budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji jej dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, obliczoną według wzoru (...).

Jednakże, zgodnie z przepisem art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1964) relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w wyżej cytowanym art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, może być niezachowana w latach 2023-2025 w przypadku, gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.

Na podstawie wielkości wykazanych w uchwale Rady Gminy Morzeszczyn w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Skład Orzekający ustalił, że relacja prognozowanej łącznej kwoty długu do prognozowanych dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków

o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego wyniesie w 2024 r. **45,58%**. Zatem prognozowana łączna kwota długu na koniec 2024 r., nie przekroczy 100% wskazanych wartości budżetowych, co spełnia wymogi wynikające z przywołanego przepisu art. 7 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw.

Skład Orzekający dokonał także analizy poziomu zadłużenia gminy w stosunku do planowanych dochodów ogółem w latach 2023 i 2024 stwierdzając, że wynosi on odpowiednio 30,07% i 36,25%. W pozostałych latach objętych wieloletnią prognozą finansową relacja ta stopniowo zmniejsza się aż do całkowitej spłaty zobowiązań gminy w roku 2032.

Na podstawie powyższych danych Skład Orzekający tut. Izby stwierdził, że w latach: 2023 oraz 2025-2032 jednostka spełnia relację z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zaś wartość zadłużenia gminy w stosunku do dochodów ogółem kształtuje się we wskazanym okresie na stosunkowo umiarkowanym poziomie. Jedynie w roku 2024 relacja z art. 243 ust. 1 ww. ustawy nie zostanie zachowana.

Mając na względzie powyższe okoliczności, Skład Orzekający uznał, że zaciągnięcie przedmiotowego kredytu, a także niezachowanie w 2024 r. ww. relacji, nie zagrazi realizacji zadań publicznych przez gminę Morzeszczyn, pod warunkiem: osiągnięcia prognozowanych dochodów budżetu - zarówno w bieżącym roku budżetowym 2023, jak i pozostałych latach objętych wieloletnią prognozą finansową, utrzymania planowanego poziomu wydatków (w szczególności wydatków bieżących, w tym na obsługę długu), a także przy założeniu osiągnięcia zakładanych w latach 2023-2032 nadwyżek dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi. Analiza przedstawionych danych pozwala zatem na wydanie opinii, że gmina spełnia wymogi formalno-prawne określające możliwość spłaty ww. zobowiązania w zaplanowanym okresie.

Skład Orzekający wskazuje jednak na konieczność stałego monitorowania prognozowanych wielkości budżetowych, w szczególności dochodów i wydatków bieżących, a w razie potrzeby dokonywanie korekt tych wielkości, z zachowaniem zasady realizmu prognozowania. W przypadku nieosiągnięcia w danych latach zakładanych dochodów budżetu oraz znacznego wzrostu zadłużenia konieczna będzie weryfikacja przyszłych potrzeb finansowych jednostki, bądź terminów spłat zobowiązań tak, żeby zostały zachowane wymogi z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Niewielkie nawet odstępstwa od przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej założeń, mogą bowiem doprowadzić do naruszenia relacji wynikającej z przepisu art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Jednocześnie Skład Orzekający zastrzega, iż niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową gminy, a wskaźniki zadłużenia (uwzględniające również spłatę przedmiotowego zobowiązania w latach 2028-2032), określone w wieloletniej prognozie finansowej gminy Morzeszczyn stosownie do wymogów wynikających z art. 243 ustawy o finansach publicznych ustalane są na podstawie prognoz finansowych i są wartościami szacowanymi. W przypadku wystąpienia nowych, nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności

zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa gminy Morzeszczyn może ulec zmianie.

Mając na uwadze powyższe Skład Orzekający zwraca uwagę na konieczność optymalnego zarządzania długiem gminy, gdyż zaciągane zobowiązania i ich spłata nie mogą zagrażać realizacji zadań publicznych.

Z uwagi na powyższe Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Alicja Śrubkowska

Przewodnicząca Składu Orzekającego